

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในวิชา
ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิต จิตเวช
และปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก

WELCOME

ดร.พัทยา แก้วสาร

ดร.วรภรณ์ กุประดิษฐ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่างๆต้องมีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาในลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามมาตรา 22 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ(2542) และในมาตรา 24 ได้เน้นว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา(ต่อ)

และแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาจึงต้องเน้นที่ผู้เรียนจะต้องแสวงหาและสร้างความรู้ด้วยตนเองการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต(พิมพันธ์์ เศษะคุปต์, 2543)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา(ต่อ)

หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ในวิชาปฏิบัติสุขภาพจิต จิตเวช และปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก มีเป้าหมายมุ่งหวังให้บัณฑิตพยาบาลมีคุณลักษณะในการเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิเคราะห์ วางแผนแก้ไขปัญหา มีการค้นคว้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ที่ผ่านมานักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช สามารถรวบรวมข้อมูลและประเมินปัญหาของผู้ที่มีปัญหาจิตสังคมและผู้ที่มีปัญหาจิตเวชได้อย่างครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณได้ระดับปานกลาง ใช้รูปแบบการเรียนการสอนในภาคทฤษฎีเน้นที่การบรรยายโดยอาจารย์เตรียมแผ่นใสและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายตามหัวข้อ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา(ต่อ)

- ▶ ในภาคปฏิบัติได้มีการเตรียมผู้เรียนและให้นักศึกษาออกไปสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เช่น โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ และ โรงพยาบาลแก่งคร้อ ในปีที่ผ่านมา นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่4 หลังจบการเรียนวิชาปฏิบัติจิตเวช และปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก ประเมินว่ายังมีโอกาสวางแผนการปฏิบัติการพยาบาลยังน้อย ส่วนใหญ่จะฟังคำแนะนำจากอาจารย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษายังคิดว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ไม่ใช่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและยังต้องพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา(ต่อ)

- ▶ ทีมวิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนในวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนารูปแบบนั้นให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการเนื่องจากกระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนากิจกรรมโดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิชาการพยาบาลสุขภาพจิต จิตเวช และปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารก
2. พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวของรูปแบบการ สอนเพื่อทำให้ผู้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบการสอนตามแนวคิดของ Kemmis and Mc taggart ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนปฏิบัติการ(Plan)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (Act)

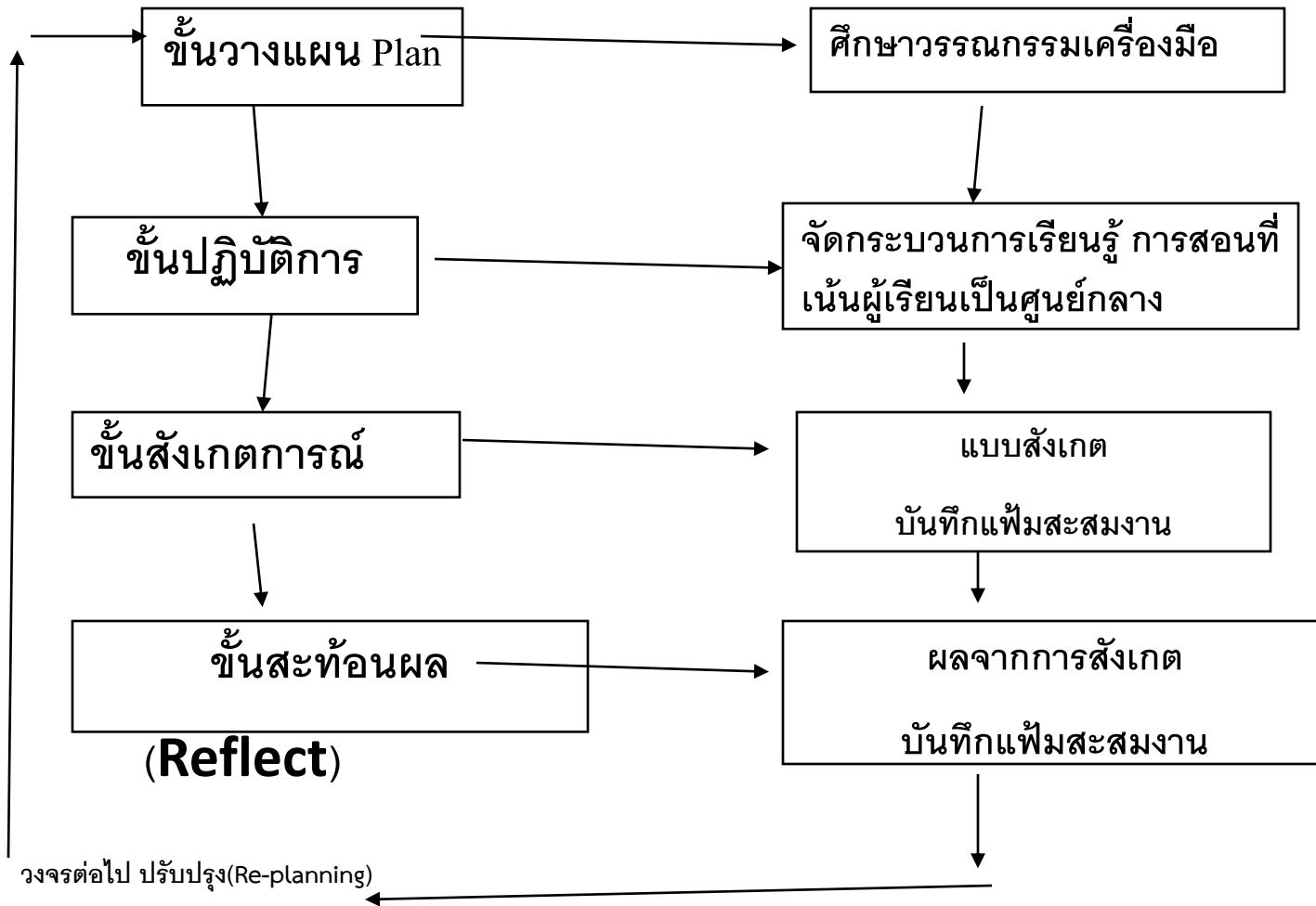
ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสังเกต

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสะท้อนผล (Reflect)

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นปรับปรุงแผน

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่แก่นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 จำนวน 52 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

Kemmis and Mc taggart

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หมายถึง การเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ได้ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำกิจกรรมที่ใกล้กับสภาพจริงมากที่สุดและเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือความเข้าใจในเรื่องเรียนด้วยตนเองโดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความสุขใจของผู้เรียนทั้งนี้ผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดการ ควบคุม ควบคุม ช่วยเหลือให้กำลังใจและสรรหาสิ่งแวดล้อมกับสื่อต่างๆที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากที่สุด(กิ่งฟ้า สนิทวงษ์, 2543 :

นิยามศัพท์เฉพาะ(ต่อ)

ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่สอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิต จิตเวช

ผู้สอน หมายถึง ผู้ที่สอนวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา และทารก
ภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2555

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4

หมายเหตุ ขอแยกงบประมาณอุดหนุนทุนวิจัยแยก
ออกจากกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชา
ปฏิบัติกรพยายามสุขภาพจิตและจิตเวช
ปฏิบัติกรพยายามมารดา ทารก
2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในวิชาอื่นๆ
3. ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ความรู้
มาใช้ในการปฏิบัติจริง
4. ผู้สอนได้รับความรู้และมีการพัฒนาทักษะการสอนให้มีประสิทธิภาพ
เพิ่มขึ้น
5. เป็นต้นแบบของการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาปฏิบัติวิชาอื่นๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ
แบบวัด ผู้วิจัยและคณะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

- 1)แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนเป็นแบบฟอร์มที่สร้างโดยกิ่งฟ้าและสุภาสินี สุภธีระ (2543)ที่ใช้ประเมินผลของการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2)แฟ้มสะสมงาน(folio of work) บันทึกเนื้อหาความรู้ที่เรียนและความรู้ลึกของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนประจำวันของผู้เรียน
- 3)แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานภาคปฏิบัติ
- 4)แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังฝึกปฏิบัติงาน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา(Content validity)

นำแบบสอบถามเสนอเพื่อตรวจสอบ

ความเหมาะสมของข้อคำถาม ครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

นำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา
CVI(Content Validity Index) ค่าที่ยอมรับได้ คือ .80 ขึ้นไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ(ต่อ)

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค

(Cronbrach's alpha co-efficient)

หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราคเท่ากับ > 0.75

แบบทดสอบความรู้ หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย

KR 20 อยู่ระหว่าง 0.2- 0.8

(Burns and Grove, 2005, p.487)

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแจ้งการพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม ผ่านการอนุมัติ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการวิจัยที่เป็นสากล ประกอบด้วยหลักสำคัญ 3 ประการ

1. การเคารพในบุคคล
2. การได้รับประโยชน์และไม่ได้รับอันตราย
3. ความยุติธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล

- ▶ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
- ▶ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป **SPSS for window version 19** กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ **.05** ใช้การวิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ ของแบบสังเกต พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียน
- ▶ ค่าคะแนนความรู้ ก่อน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ **t test** ทดสอบ
- ▶ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลจากแฟ้มสะสมงานเพื่อวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและรายงานเชิงบรรยาย

หมายเหตุ

ของบสนับสนุน แยกกันระหว่าง

ภาควิชาการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวช จำนวน **35,000** บาท

ภาควิชาการพยาบาลการพยาบาลมารดา ทารก จำนวน **35,000**

บาท

รวมเป็นเงิน **70,000** บาท

THANK YOU